

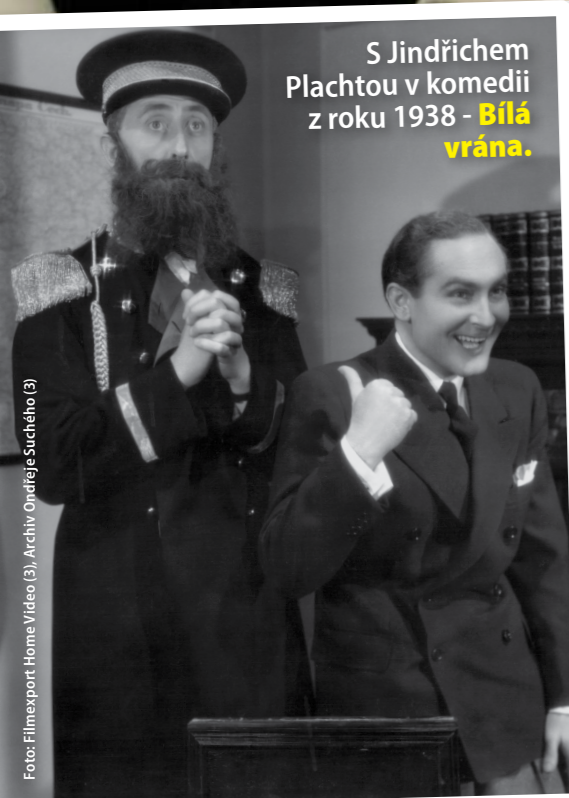
Renesanční člověk

Na plátně byl milovník a v soukromí talentovaný malíř.

František Křištof Veselý

Slovenského herce, zpěváka a divadelního režiséra přivedl k filmování Vladimír Slavínský. Do roku 1940 hrál v 11 českých filmech, po válce bohužel už jen ve dvou slovenských.

S Jindřichem Plachtou v komedii z roku 1938 - *Bílá vrána*.

Když jsem se na Františka Křištofa Veselého (1903–1977) zeptal Ljuby Hermanové. Celá se rozzářila: „Ách – František Křištof Veselý! Ježíšmarjá, to byl fešák! V operetě Pepina, což byla moje parádní role v Bratislavě, byl mým partnerem. A zpíval skoro jako bůh – totiž jako Gott. Ještě v sedmdesátých letech jsem s ním dělala pro televizi v Bratislavě Silvestra. Do poslední chvíle byl strašně oblíbený! Byl vtipný, vždycky v černé pláštěnce, s bílou šálou okolo krku a cylindrem – prostě nezapomenutelný idol všech žen...“

Na Slovensku je František Křištof Veselý dodnes

velice populární, podobně jako u nás Oldřich Nový. Oba byli divadelními a filmovými herci, milovali operetu, ale byli zpěváky více žánrů a dokázali zazpívat všechno od operetních melodií po populární písničky či šansony. Oba byli vzorem elegance, noblesy a gentlemanství. O co víc natočil Oldřich Nový v Čechách filmů, o to víc písní nazpíval František Křištof Veselý slovensky i česky na gramofonové desky. Bylo jich přesně 228.

Seznam zveřejnil v autobiografické knize *Moja cesta s piesňou*, kterou sám napsal. V tiráži jsem zjistil, že František měl dceru Evu, kterou jsem se rozhodl vypátrat. V obrazové příloze knížky jsem totiž s překvapením zjis-

til, jak skvělým byl František Křištof Veselý kreslířem! A protože jsem se chtěl o tomto jeho neznámém koníčku dovědět víc, napsal jsem paní Evě Veselé. Ta mi vzápětí ochotně poslala kopie všech tatínkových kreseb a obrazů, které dodnes doma uchovává, a navíc mi o svém otci napsala pár řádků:

„Původně chtěl být malířem, a jak je vidět, měl k tomu nadání. Ve Skalici (na Slovensku) mu doporučili další studium malířství, jenomže babička, která ho vychovávala, byla proti, a tak nemohl pokračovat. Babička Klára Kotteková pocházela z Ivanovic na Hané a nebyla laskavá jako ta z knížky Boženy Němcové, naopak byla jako generál. Nebylo divu, vychováva-

la těch dětí víc a držela rodinu pohromadě... Táta kreslil a maloval pastelkami, tužkou, perem, uhlím a hravě zvládl akvarel. Pomáhal mi při školních úkolech, ale musel se krotit, aby ty jeho kresby nebyly až moc dokonalé. Nejradši měl secesi, ale obdivoval i ostatní umělecké styly. Svě výtvarné nadání uplatňoval také při režii v divadle. Zažila jsem jeho perfektní instrukce ohledně scénických výtvarných návrhů a výběru jevištního osvětlení.

Z obrazů, které zbyly, vyniká Adam a Eva v ráji. Jistě se inspiroval v Itálii, kde byli s mámou na svatební cestě. Portréty filmových herců nejsou obkreslené z fotografií – maloval je z paměti, podle svých představ. Třeba uznat, že měl vkus a vztah ke krásným věcem. Já mu vděčím za to, že mně naučil obdivovat umění. Těší mě zájem lidí o otcova výtvarná díla a jsem ráda, že je tak vidět, jaký měl mnohostranný talent,“ světila se mi Eva v dopise.

S obdivuhodným výtvarným nadáním herce a zpěváka Františka Křištofa Veselého se teď můžete seznámit i vy. A s písničkami, které zpívával? V Čechách vyšla dvě jeho alba a nejslavnější písně navíc oživil na svém CD jejich milovník Milan Lasica v doprovodu retro orchestru Bratislava Hot Serenaders.

Memoáry Františka Křištofa Veselého by jistě potěšily mnohé české čtenáře, bohužel vyšly pouze na Slovensku a prý byly hned vyprodány. Přitom hercovy historky z Čech jsou rozkošné. Například ty s Adinou Mandlovou! Připomeňte si malebnou slovenštinu a pobavte se setkáními plachého herce s otrlou filmovou divou...

„Na posvětenie nášho hniezdčka (v Praze, s jeho novomanželkou, pozn. O. S.) sme si pozvali niekoľkých priateľov z filmovej branže. Pravdaže, všetko si prezreli, vrátanie fotografií, ktoré viseli na stenách v hale. Pri jednom

z týchto obrázkov, keď sme už mali »prima nálaďičku«, sa pristavila Adina Mandlová a začudovane hovorí: „Hele, to je ale novinka. Ani jsme nevěděli, že v novém bytě odhalíme rodinné tajemství. Ta zlatá žába na obrázku je tvoje?“ a ukázala na dielátko v kočiariku, nad ktorým sme s manželkou stáli. Manželka sa usmiala a odvetila: „Kdepak... né... víš... já jsem... jen... jak sa to volá?... toto... no... jsem... mokrá.“ „Co, ty jsi tam mokrá? Pro pána Jána, to jsi se nemohla zdržet? A muselo to být vyfoceno?“ smiala sa Adina. Moja žena, červenajúc sa, jachtala ďalej: „Neeé, jak ty myslíš... mokrá... Já... jak sa volá žena... no... co dá děckovi lávu kostol pod vodu...?“ „A jo. Tak ty jsi kmotra a né mokrá!“

S chutí sme sa všetci zasmiali a na druhý deň už o tom rozprával celý Barrandov. Aby bolo jasné: manželka ešte v tom čase nevedela poriadne ani po česky, ani po slovensky, onedlho však každého prekvapila svojimi rečovými znalosťami (byla Maďarka, pozn. red.). Dohru mala táto podarená príhoda v jeseni, keď sme filmovali exteriéry Svatební cesty.

Bola už riadna zima a nás napriek tomu poslali na breh Vltavy, kde sme mali odohrať scénu: pád do vody. Podľa scenára som mal ísť cez most a zrazu zbadat dievča, ktoré stálo nad vodou, akoby chcelo spáchať samovraždu. Mal som zbehnúť dolu po schodoch, aby

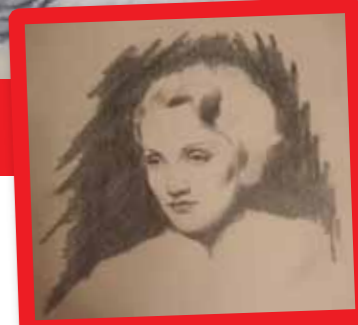
Kresby aktů a portréty Hollywoodských hvězd opatruje dnes dcera Eva.

som ju zadržal. Lenže, aký som bol nešikovný (predpisoval mi to scenár), zdrapil som ju a takisto podľa pokynov scenára som ju mal strhnúť so sebou do vody. Dievčina bola v letných šatách, bála sa zrejme ľadovej vody a spriečila sa. Začali sme vyjednávať, hádať sa. Na to kameraman zareval: „Tak padňte už do té vody, dochází materiál!“

Vo vode som mal revať ako šialený: „Pomóc, pomóc, topím se!“ a pritom plieskať rukami, nohami. Zachraňovať ma mala partnerka, a keď ma napokon vytiahla, zistili sme (to opäť podľa scenára), že voda je len po kolena. Medzitým sa zbehlo plno štatistov – divákov – a nás, trasúcich sa od zimy, vtiahli do veľkého sťahovacieho auta, v ktorom sa kúrilo a kde sme sa prezliekli do suchého.

Na tento výstup sa pozerala aj moja manželka a len čo zazrela trasúcu sa Mandlovú (lebo ona bola tou dievčinou), s úsmevom jej povedala: „Vidíš, teď ty mokrá.“ „No jo, holka, jenomže s tebou to tehdy tak necloumalo!“ pohotovo zareagovala Mandlová...

V ateliéroch sa zavše prihodilo niečo nečakané, často až

Celkem čtyřikrát se setkal ve filmu i s Adinou Mandlovou.

▲ František byl rovnocenným protihráčem i Oldřichu Novému.